

Ur Catherine of Cleves (1417–1479) bönbok

Rosenkransens historia

Pater Joseph Maria Nilsson OFMConv

Rosenkransen är efter Mässan, Tidegården (breviariet) och den Sakramentala Tillbedjan vår viktigaste bön i Katolska Kyrkan. Rosenkransen är förhoppningsvis den bön vi ber dagligen...

200-talet

Omkring år 425 skrev kyrkohistorikern Salmaninius Hermias Sozomenus från Palestina om den förste kristne eremiten, den Helige Paulus av Egypten (234-347, 10 jan.). Sozomenus beskrev hur den Helige Abboten Paulus fyllde sina fickor med 300 små stenar och kastade iväg en varje gång han hade bett ett av de 300 Fader vår som han hade bestämt skulle bes varje dag (Hist. Eccl. 6:29). Detta var ett sätt att uppfylla Aposteln Paulus' uppmaning att alltid be. Ökenfäderna och alla de som flydde till öknen för att leva ett innerligare andligt liv lärde sig utantill psaltarpsalmer och åtminstone ett Evangelium, vanligtvis det korta Markusevangeliet. Varje eremit bestämde hur många psalmer eller andra böner som skulle bes dagligen. Regeln att be ett visst antal böner under dagen spred sig till övriga eremiter, kallade anakoreter.

500-talet

1900-talshistorikerna, den engelske jesuiten Herbert Thurston och den tyske kaniken F.M. William ansåg att det var de irländska munkarna som är de egentliga upphovsmännen till dagens Rosenkransbön. Sedan apostolisk tid har psaltarpsalmerna använts av de kristna för personlig och gemensam bön. När psalteriet som vi känner det i dag blev fastställt, delade man upp psaltarpsalmerna i tre grupper om 50 psalmer per grupp. Denna gruppering kallades på Irland "Na tri coicat" (3x50) och var mycket utbredd som bön och botgöring. År 800 vet vi att klostren i Kemble och Canterbury begärde av sina munkar att de skulle be två gånger "de 50" för en avliden välgörare eller munk. Som tillägg till munnens och andens bön var "Na tri coicat" också en kroppslig bön. En tradition beskriver att den Helige Patrik (400-talet, firas den 17 mars) delade upp natten i tre delar. De första två för bön och den tredje för sömn. Då han vakade bad han två "de 50" d.v.s. 100 psalmer och utförde 200 knäböjningar. En i början och en slutet av varje psalm.

Den Helige Columbanus (521-597, 9 juni) är den som förde med sig bruket att be ”de 50” till den europeiska kontinenten när han lämnade Irland ca år 563. Dokumentation finns som visar att den irländska seden att gruppera böner i 50 hade rotats i norra Italien i mitten på 800-talet. Strax hade många kloster på kontinenten tagit upp seden att be ”de 50” psaltarpsalmerna för avlidna medlemmar. Lekmännen hade dock ingen möjlighet att genomföra samma böneform då de flesta var analfabeter eller saknade tillgång till böcker. Att lära sig psaltarpsalmerna utantill var alldeles för svårt och opraktiskt. Genom detta växte idén om en serie av populära böner som alla kunde lära sig utantill fram. Gradvis växte så Rosenkransbönen fram som ett substitut för psaltarpsalmerna. Det var under medeltiden som Officiet utformades, så att alla 150 psalmerna bads under veckan. Då folket visade intresse att delta i Kyrkans officiella bön växte motsvarande former fram, lämpade för lekmän. De mest kända av dessa lekmanofficier är *Jesuspsaltaren*, som främst bestod av bönen ”Fader vår”. Den var 150 böner som ville upptäcka Kristi bild i var och en av de 150 psaltarpsalmerna. Denna serie av meditationer utvecklades till berättelser om Kristi liv i små fraser. Återigen var det irländarna som ledde denna utveckling. För att ge enhet i alla de möjligheter som detta gav till variationer började de irländska munkarna ca år 750 att ge bönen ”Fader vår” som bot i stället för meditationer eller psaltarpsalmer. Betydelsen av de irländska munkarnas införande av att sätta ”Fader vår” före alla andra böner och andaktsövningar kan inte nog överskattas.

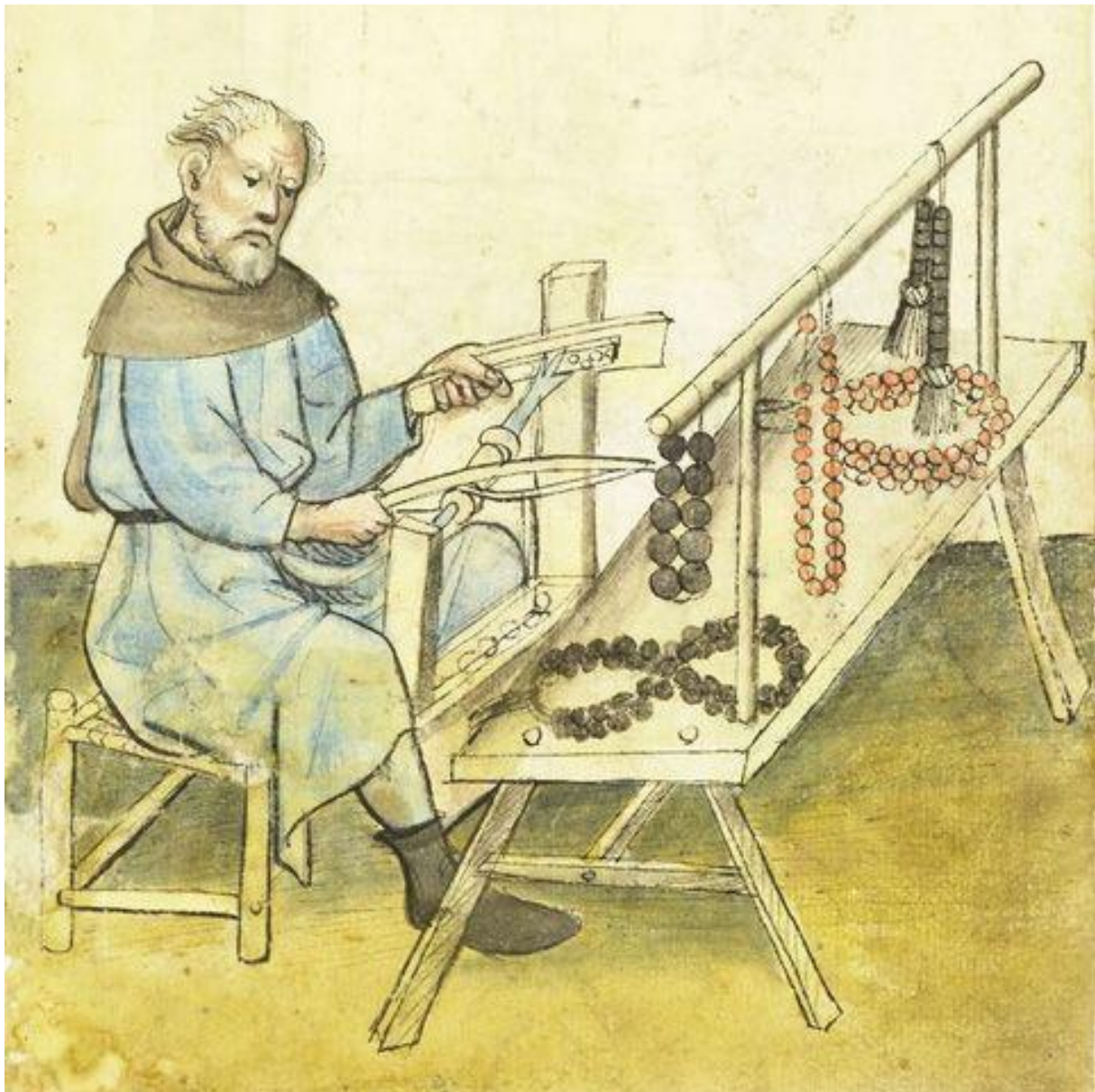
1000-talet

Bedjandet av bönen ”Fader vår” i stället för psaltarpsalmer kom även det till den europeiska kontinenten genom de irländska munkarna. Således hittar vi en bestämmelse från år 1096 från klostret i Cluny att varje präst skulle fira en Mässa för varje avliden medlem och de som inte var präster skulle be 50 psaltarpsalmer eller 50 ”Fader vår”. Samma bestämmelser hittar vi i många kloster från denna tid. Denna sed spreds naturligtvis till folket som på ett eller annat sätt hade kontakt med munkarna.

Det var under denna period som bruket med böneband med kulor för att räkna bönerna började växa fram. År 1000 var den s.k. *Lilla*

Psaltaren, som bestod av de tre "50" med bönen "Fader vår" mycket spridd bland de troende. Genom denna bön kunde de troende be i gemenskap med Kyrkan i enlighet med deras egen personliga möjlighet. Rosenkransen kallades på denna tid "*Pater noster*" och detta namn var så populärt att även efter det att bönen "Var hälsad Maria" blev introducerad i detta bönesystem, fortsatte man att behålla namnet "*Pater noster*" för "böneräknaren".

Så sent som år 1496 har vi ett vittnesbörd från den venetianske ambassadören i London, som berättar att alla engelsmän "*går till Mässan varje dag och offentligt säger många Pater nosters. Kvinnorna bär långa band med kulor i sina händer*".

En medeltida rosenkranstillverkare. Kulorna för rosenkransen gjordes oftast av ben och här ser man tillverkaren såga ”benkulor” som vanligtvis slipades runda

1100-talet

Nästa steg var utvecklingen till Mariapsalteriet, som växte fram på 1100-talet i olika former. Den stora medeltida devotionen till Maria bestod främst i att hälsa Maria 150 gånger med den första delen av bönen ”Var hälsad Maria”. Det var främst flera ärkebiskopar från Canterbury som komponerade ”*De 150 lovprisningarna till den Saliga Jungfrun*”, som kom att innebära att man bytte ut bönen ”Fader vår” mot ”Var hälsad Maria”.

1200-talet

Recitationen av Ave Maria spreds mycket snabbt i Kyrkan. Folkets iver att be denna böneform urartade på något sätt, så att olika historier – vissa apokryfiska, andra sanna – om hur Guds Moder själv uppenbarade sig och undervisade om hur man skulle be denna bön. Oftast påpekade den Heliga Jungfrun vilken glädje hon erfor när man uttalade orden ”Var hälsad Maria” och ”Herren är med dig”. Därför uppmanade Guds Moder de troende att de inte skulle uttala dessa ord alltför snabbt eller utan att tänka på deras innebörd. I motsats till ett tanklöst och mekaniskt bedjande har vi historien om den Helige Ludvig av Frankrike (1214-1270, 25 aug.) som varenda kväll gjorde 50 knäböjningar varje gång han bad bönen ”Var hälsad Maria”.

Det är på 1200-talet som den s.k. *Dominikanska Rosenkransen* växer fram och som alltjämt är den mest kända. Det berättas om broder Romeo, en samtida till den Helige Dominikus (1170-1221, 7 aug.), som dagligen bad 1000 ”Var hälsad Maria” medan han knäböjde. Dessa böner räknade han med ett rep med knutar på. Det finns många exempel på dominikaner som var tidiga förespråkare för Var hälsad Mariabönen. Avsaknaden av referenser till de 150 Var hälsad Mariabönerna och den Helige Dominikus är dock överraskande med tanke på traditionen om att det var just den Helige Dominikus som var Rosenkransens förste förespråkare.

13-1400-talen

Nummersymboliken i den Rosenkrans vi känner till idag växte fram under 1400-talet. Rosenkransen är *en* men består av *tre* s.k. *Kronor*, vilket symboliserar att Gud är samtidigt *en* och *treenig*. Varje Krona

består av 50 Ave Maria, d.v.s. precis det antal som utgjorde det Judiska Jubelåret (vart 50 år). Med varje Kronas 50 böner till Guds Moder bildas ett *Marianskt Jubileum*, vilket innebär, precis som det Judiska Jubelåret, förlåtelse för synder. De 150 Var hälsad Mariabönerna i de tre Kronorna, som (tills Helige Johannes Paulus II:s tillägg av *Ljusets Hemligheter*) utgör hela Rosenkransen, motsvara de 150 Psaltarpsalmerna. Det är därför som man tidigt kallar Rosenkransen för det *Marianska Psalteriet*.

De fem Fader vår som bes vid varje Krona motsvarar Kristi fem Sår. Dekaden (=10 Var hälsad Maria) vid varje mysterium, symboliserar 10 Guds Bud. De 15 mysterierna, som hela Rosenkransen består av, motsvarar de 15 trappstegen i Jerusalems Tempel, symbolen för de dygder som mysterierna undervisar oss om, genom vilka själen gradvis närmar sig Gud.

Namnet "Rosenkransen" började denna böneform få redan på 1200-talet. Det latinska ordet "Rosarium" betyder rosengård. Man måste söka kopplingen till Höga Visan i Salomos trädgård – fridens gård – där kvinnan lever som "en ros i Saron, en lilja i dalen" (HV 2:1). Detta poem betraktades redan tidigt av de kristna som en bild av bröllopet mellan Kristus och Hans älskade Kyrka, som i sin tur kunde förebådas av Jungfru Maria. "Du är alltigenom skön, min älskade. På dig finns ingen fläck". (HV 4:7). På ett liknande sätt var Höga Visans trädgård en förebild av Marias Rosengård. "En tillsluten lustgård är min syster, min brud, en tillsluten brunn, en förseglad källa". (HV 4:12). Höga Visans trädgård var för de medeltida en *locus secretus*, en odödlighetens plats där rosor aldrig dör.

Under 1100-talet började man mer och mer använda symboliken med rosor för att associera till Maria. Det var framför allt den Helige Bernhard av Clairvaux (1090-1153, 20 aug.) och andra cistercienser, som i sina predikningar framställde rosengården som symbol för Jungfru Marias skönhet, vishet och hemlighetsfullhet.

På 13- och 1400-talen började man allmänt kalla böneräknaren för *Rosarium* i stället för *Pater noster*. Till denna namngivning av radbandet hör också den växande seden att "kröna" mariastatyer med kransar eller s.k. hattar av blommor. De s.k. *Beginerna*, ett slags kvinnligt ordenssällskap i Belgien utan egentliga klosterlöften, hade

enligt ett kontrakt från den 14 april 1459 en förpliktelse att varje år sätta en krans eller hatt av blommor på mariastatyn i Lille. Beginerna i Gent var enligt sin regel från år 1343 förpliktade att dagligen be tre *hoedekins* (eg. hattar, underförstått blomsterhattar eller kransar) som man kallade för Jungfru Marias Tidegård.

I mitten på 1400-talet var idén om att bönerna var en krans av rosor till Maria som den Mystiska Rosen så etablerad, att Påven Gregorius XIII år 1573 kunde fastställa Rosenkransfesten utan risk för missförstånd (jämför även med den *Franciskanska Kronan*).

Uppdelningen i dekader (d.v.s. grupper av 10) har sin upphovsman i cisterciensermunken Henrik Egger från Köln (+1408) som påstod att det var Guds Moder själv som uppenbarat att hon ville ha bönen uppdelad i dekader som tillsammans motsvarade Psaltarens 150 psalmer.

En annan cisterciens, Dominikus av Prussien (+1461) var det som introducerade seden att vid varje dekad meditera över ett "Mysterium" i Jesu och Marias liv. Variationerna på meditationer över Rosenkransen skulle bli otaliga. Till slut kunde människor inte komma ihåg dessa mysterier utantill utan man behövde listor och otaliga böcker publicerades med olika varianter av mysterier. Därav kommer uttrycket att "*läsa Rosenkransen*".

Dominikanen, den Salige Alan de la Roche från Bretagne (1428-1475, oftast kallad *salig*, trots att han aldrig blivit formellt saligförklarad) är den som verkligen kom att göra Rosenkransbönen känd.

År 1460 påstod sig Alan att han i en vision fått uppdraget av den Heliga Jungfrun att sprida Rosenkransbönen. En del av Alan de la Roches propaganda för Rosenkransen var att sprida teorin att den Helige Dominikus (1170-1221, 7 aug.) hade fått Rosenkransbönen uppenbarad av Guds Moder för att bekämpa albigensernas heresi. Den Salige Alan berättade att den Helige Dominikus gjorde allt han kunde för att skydda den Heliga Kyrkan från nedbrytande heresier.

År 1214 drog sig helgonet tillbaka i en grotta i skogen nära Toulouse, deprimerad över, som han tyckte, sitt misslyckade försök att bekämpa albigensernas heresi. Efter tre dagars botgöring och bön föll den Helige Dominikus ihop och fick en vision. Den Heliga Jungfrun uppenbarade sig för honom i sällskap med tre drottningar och femton

jungfrur – antalet motsvarade tydligt Rosenkransens Mysterier. Maria talade om för Dominikus att det inte hjälpte med intellektuellt tänkande och förkunnande mot kättarna. Det enda medlet som finns för att återvinna de förlorade är bruket av hennes psaltare och då, säger legenden, överlämnade Maria en rosenkrans till Dominikus och undervisade honom hur man skulle använda den för kättarnas omvändelse.

Till denna legend eller historia, som den salige Alan spred om Rosenkransens tillkomst finns inga historiska källor eller bevis. Trots detta fanns denna historia nedskrivna i det gamla Breviarier för Rosenkransfesten. Även de mest bildade personer som Salige John Henry Newman (1801-1890) accepterade helt och fullt denna historia. Historien om den Helige Dominikus och Rosenkransen skulle också användas i påvliga dokument i över 400 år. Påven Leo XIII (1873-1903) som jämförelsevis är Rosenkransbönens främste försvarare påpekade uttryckligen i minst sju av sina uttalanden mellan åren 1883 och 1901 att det var just den Helige Dominikus som instiftade Rosenkransbönen. Denna historia motsades inte förrän en grupp jesuiter, de s.k. *Bollandisterna* (efter John van Bolland, 1596-1665), började undersöka sanningen i historierna om helgonens liv. I deras verk, de s.k. *Acta Sanctorum* redovisade de att de inte kunde finna någon historisk grund till denna legend.

Angående bönerna som för oss är så självklara i Rosenkransbönen kan vi se att de har pågått en lång utveckling i formen till hur de är i dag. Före 1400-talet bestod Var hälsad Mariabönen enbart av Ängeln Gabriels hälsning samt vad den Helige Petrus Damianus (1007-1072, 21 feb.) kallade för Elisabets evangeliska hälsning: ”*Var hälsad du högt benådade. Herren är med dig. Välsignad är du bland kvinnor.*” Elisabet representerade här mänsklighetens svar till Marias kraftfulla tecken genom orden ”*välsignad är du bland kvinnor och välsignad är din livsfrukt*” (Luk 1:42). Dessa två citat har ända sedan patristisk period förts samman. I liturgiska sammanhang ser man dessa två hälsningar för första gången förenade i Offertoriebönen för fjärde söndagen i Advent sedan år 600.

Att kunna Var hälsad Mariabönen utantill var inte vanligt förrän på 1100-talet, då vi finner att olika stift ger ut riktlinjer för vilka böner som är de officiella bönerna och som alla skall kunna.

År 1198 finns Var hälsad Mariabönen med i Synoddekretet från biskoparna i Paris tillsammans med Trosbekännelsen och Fader vår. Senare dekret från andra Stift tog därefter med Var hälsad Mariabönen. Durham (1217), Treves (1227), Coventry (1237), Valence (1255) samt Norwich (1257).

Namnet Jesus tycks inte ha kommit in i Var hälsad Mariabönen förrän år 1261 av Påven Urban IV. En bönbok tryckt i Rom år 1498 *Kristi Efterföljelse* gav standardformen för Var hälsad Mariabönen för denna tid: "Var hälsad Maria, full av nåd. Herren är med dig. Välsignad är du bland kvinnor och välsignad är din livsfrukt Jesus Kristus. Amen." Detta var den del av bönen som var baserad på Bibeln och som hade blivit accepterad av många prominenta teologer och företrädare för den officiella Kyrkan. Men det skulle bli den folkliga devotionen som "kompletterade" bönen till den form vi känner den i dag. Första gången vi ser ett tillägg till "Var hälsad Maria" finner vi i dokumenten från Konciliet i Efesus år 431. Konciliet är berömt för sin definition om Jungfru Maria som Theotokos, Guds Moder, vilket stod i opposition till Nestorius och hans anhängare.

Bönen till Jungfru Maria, som tar sitt ursprung från Efesus börjar utvecklas under 1200-talet. Under detta århundrade blev det vanligt att lägga till olika böner till Maria. Den specifika form som vi kan se i Var hälsad Mariabönen kan spåras från Italien. År 1495 skriver den katolske reformatorn, Dominikanen Savonarola just en variant av "Var hälsad Maria" som bara saknar ett enda ord från den varianten vi känner till i dag (han skriver: be för oss i dödens stund, inte i *vår dödsstund*).

15- och 1600-talen

Det blev Konciliet i Trento (1546-1563) som stadfäste den form av "Var hälsad Maria" exakt så som vi ber den i dag.

Den strikt officiella tillämpningen av Var hälsad Mariabönen i sin nuvarande form finner vi i dominikanen, den Helige Pius V:s publikation av det romerska breviariet från år 1568. Trots detta lever lokala traditioner kvar då man ber Var hälsad Maria i den kortare formen, exempelvis den dominikanska traditionen bevarade länge seden att be den kortare varianten av "Var hälsad Maria" som en

antifon på de tre små böner som hänger i pendangen (där korset hänger) till rosenkransen.

Invokationen till Treenigheten kommer redan från den patristiska perioden. Den Helige Basilius (330-379, 2 jan.) påstod att doxologin "*Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande*" kom från gammal tradition. Det betydde för honom att det kom från den Apostoliska tiden. Redan från 200-talet vet vi att den doxologi vi använder i dag avslutade varje psaltarpsalm. År 529 vid det andra Konciliet i Vaison beordrades att inga andra varianter får finnas än just följande: "*Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande, såsom det var av begynnelsen nu är och ska vara från evighet till evighet. Amen*".

Innan den fick sin plats i Rosenkransbönen kan vi se att den användes i bönböcker på 1500-talet där "*Ära vare Fadern*" kom efter varje dekad till Var hälsad Mariabönen, dock i andra varianter.

Man brukar säga att doxologin kom in i Rosenkransbönen i dominikanernas kyrka Santa Maria Sopra Minerva i Rom. Denna teori grundar sig på en bok publicerad i Madrid år 1613 av en spansk dominikan, som beskriver hur Rosenkransen bads just i denna kyrka i Rom. Enligt denna bok började man med: "O Gud, kom till min räddning", precis som i Tidebönerna, och före varje Mysterium inledde man med en kort meditation. Varje dekad avslutades med: "*Ära vare Fadern*" precis som psaltarpsalmerna.

När Leo XIII beskrev Rosenkransbönen i sin första Encyklica om Rosenkransen "*Supremi Apostolatus*" från den 1 sept. 1883 nämnde han ingenting om doxologin "*Ära vare Fadern*". Däremot underströk påven att det är just meditationen över mysterierna som utgör kärnan i Rosenkransbönen.

Pius XI beskriver i Encyklican "*Ingravescentibus Malis*" från den 29 sept. 1937 Rosenkransbönen på samma sätt som Leo XIII och nämner heller inte han den avslutande doxologin. Detta betyder att även om man på många platser använder sig av bönen "*Ära vare Fadern*" så var den inte nödvändig för åtnjutandet av avlaten.

Man vet mycket lite hur det kom sig att man brukar börja Rosenkransen med den Apostoliska Trosbekännelsen och avsluta med Salve Regina.

Trosbekännelsen i samband med Rosenkransbönen finner vi för första gången nämnd i *Libellus Perutilis*, publicerad år 1495. Författaren föreslår att de 50 ”Var hälsad Maria” med sina ”Fader vår” skulle utgöra en sann krans av rosor, fästa vid Trosbekännelsen som utgör själva börens stomme. Från och med denna bok nämns nästan alltid den Apostoliska Trosbekännelsen som en del av Rosenkransdevotionen. Jesuiten S. Chambers skrev i sin bok *The Garden of our Blessed Lady* från år 1612 att man börjar Rosenkransbönen med Trosbekännelsen.

Antifonen Salve Regina är den mest kända av breviariets fyra antifoner till Jungfru Maria. Denna bön sammanfattar medeltidens teman om den kristna idén om Jungfru Maria.

I Salve Regina är Maria beskriven som Modern utvald att ta Evas plats, som källan till barmhärtighet, vår försvarare, vårt hopp för den eviga frälsningen och slutligen förkroppsligandet av den kvinnliga ömheten.

Troligen var det den Helige Pius V när han år 1568 beordrade att Salve Regina skulle bes eller sjungas efter Vespern från Treenighetens söndag fram till första söndagen i Advent som man började associera Salve Regina med Rosenkransen. Att detta sammanföll med det officiella erkännandet av Rosenkransbönen, som följde efter slaget vid Lepanto år 1571 där segern tillskrivs att man bad Rosenkransen, kanske är en tillfällighet. På 1600-talet var Salve Regina allmänt använd av alla.

19- och 2000-talen

Det senaste tillägget till Rosenkransbönen som bes nästan över hela världen idag är den s.k. *Fatimabönen*: ”O min Jesus, förlåt oss våra synder...” Denna bön uppenbarade Guds Moder den 13 juli 1917 för barnen i Fatima och uppmanade dem att be den efter varje dekad.

Kyrkans officiella definition av Rosenkransbönen finner vi i breviariet för Rosenkransfesten: ”*Rosenkransbönen är en särskild form av bön där vi ber femton dekader av ’Var hälsad Maria’ med ett ’Fader vår’ mellan varje dekad samtidigt som vi i from meditation betänker lika många Frälsningsmysterier som det finns dekader*”.

De femton dekaderna har varit gällande till och med den Helige Johannes Paulus II’ s proklamation av *Rosenkransåret* (okt. 2002- okt.

2003) då han samtidigt presenterade fem nya hemligheter: *Ljusets Hemligheter*. Det Apostoliska Brevet *Rosarium Virginis Mariae* undertecknades av den Helige Fadern under onsdagens generalaudiens den 16 oktober 2002.

Rosenkransbrödraskap

Något måste nämnas angående de viktiga Rosenkranskonfraterniteterna (=brödraskap).

Rosenkransbönen var ju ofta en individuell böneform. Det var särskilt Dominikanerna och Kartusianerna som ordnade bönegrupper där man bad Rosenkransen gemensamt. Bl.a. den förut nämnde Salige Alan de la Roche år 1470.

Den Salige Alan kallas med rätta för "Rosenkransens fader". Han skydde inga medel för att göra Rosenkransen älskad och lockade till och med de troende att be Rosenkransen med konstaterandet att Gud och Maria hade beviljat avlat på 60 000 år för dem som troget bad Rosenkransen!

Det skulle dock dröja innan dessa konfraterniteter skulle få Roms erkännande eftersom den Heliga Stolen ansåg att det var en rent dominikansk aktivitet. Påvens godkännande kom dock slutligen den 8 september 1475, samma dag som den Salige Alan dog.

Sedan följde många förläningar av avlat för dem som var medlemmar i dessa Rosenkranskonfraterniteter. Naturligtvis betydde detta mycket för Rosenkransbörens utbredning och dragningskraft. De som blev medlemmar, förutom att skriva in sig, förpliktade sig att be *Vår Frus Psalterium* (Rosenkransbönen) en dag i veckan och att ta emot den Heliga Kommunionen första söndagen i månaden (av vördnad för Sakramentet tog man ytterst sällan emot Kommunionen under denna tid). Som förut har nämnts skulle det dröja innan Rosenkransbönen fick sitt officiella erkännande.

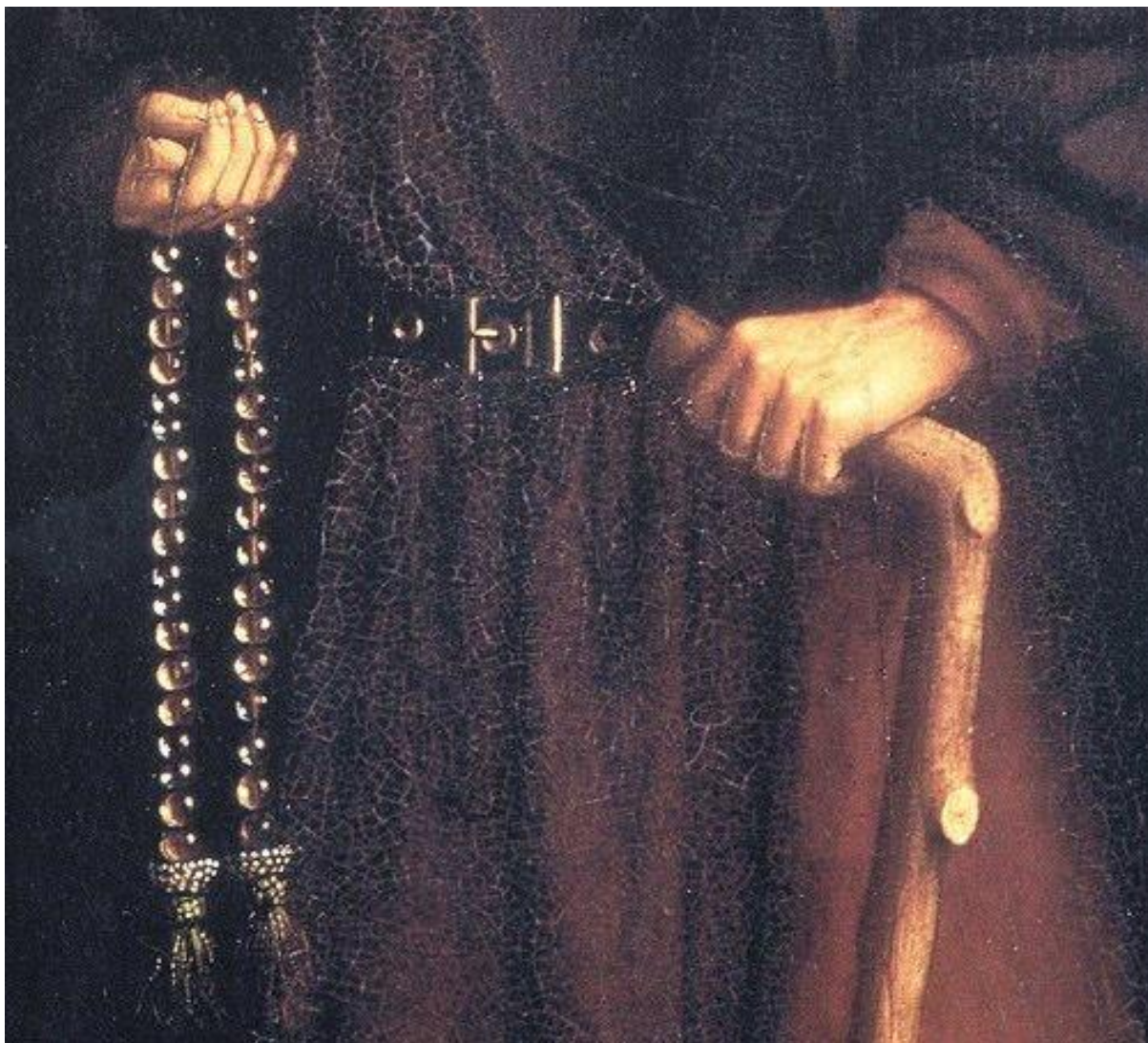
Förutom utbredandet av Rosenkransens konfraterniteter var det två händelser som bevisade att Rosenkransen verkligen hade en stor makt inför Gud. Den 1 oktober 1474 blev Köln mirakulöst räddad från Burgundernas anfall. Segern tillskrevs Rosenkransen av stadens Dominikanprior Jakob Sprenger, som också hade grundat Kölns

Rosenkranskonfraternitet. Det var denna bönegrupp som hade bett Rosenkransbönen för att det skulle bli fred.

Don Juan av Österrike vann i sjöslaget mot turkarna i Lepanto den första söndagen i oktober 1571. Denna seger tillskrevs också Rosenkransen på grund av att samma dag hade Roms Rosenkranskonfraternitet bett Rosenkransen och hållit processioner just för denna intention. Efter segern bestämde dominikanen, den Helige Pius V, att Rosenkransen därefter skulle firas genom en Mässa varje årsdag av segern. I sitt dekret "Salvatoris Domini" från den 5 mars 1572 utlovar påven avlat för dem som kommer ihåg segern i Lepanto i sina böner och därmed fick Rosenkransbönen sitt officiella erkännande.

År 1573 instiftar Gregorius XIII den *Allraheligaste Rosenkransens Fest* på begäran av Dominikanorden. Detta gällde först de kyrkor som hade ett altare vigd till Rosenkransen, men den 5 aug. 1716 utökade Clemens XI denna fest till hela Kyrkan.

Kyrkans officiella definition av Rosenkransbönen fick vi därefter i breviariets text för denna fest godkänd av Gregorius XIII (1572-85), samme påve som gav oss den s.k. Gregorianska Kalendern år 1582.

Detalj från *Eremiterna i Ghent – Tillbedjan av det Mystiska Lammet* av Jan & Hubert van Eyck, 1432

S:t Louis Grignon de Montfort – Rosenkransens apostel

Oändligt många skrifter har tillkommit om Rosenkransen under seklerna. En av de mest kända är *Den Allraheligaste Rosenkransens Hemlighet* av den Helige Louis Grignon de Montfort (1673-1716, 28 april).

För den Helige Louis var det självklart att alla katoliker kände till Rosenkransen och hur man bad den. För honom var Rosenkransbönen kännetecknet för en praktiserande katolik.

Den Helige Louis skriver: *”Min Rosenkrans är min bön och mitt allra säkraste sätt att urskilja dem som är ledda av Guds Ande från dem som verkar under den onde andens illusion och påverkan.”*

I sin bok om Rosenkransbönen uppmanar den Helige Louis att man dagligen ska be Rosenkransen.

I det 27:e stycket i sin bok sammanfattar han Rosenkransbönens förtjänster:

1. Den ger oss gradvis en fullkomlig kunskap om Jesus Kristus.
2. Den renar våra själar och tvättar bort synden.
3. Den ger oss seger över alla våra fiender.
4. Den gör det lätt för oss att utöva dygden.
5. Den gör oss brinnande av kärlek till vår Herre.
6. Den berikar oss med nåd och förtjänster.
7. Den förser oss med det som är nödvändigt för att ge Gud och våra medmänniskor det vi är skyldiga dem och slutligen ger den oss all slags nåd från den Allsmäktige Guden.

”Om du ber Rosenkransen troget tills du dör kan jag lova dig att, trots dina svåra synder ska du uppnå en ärekrans som aldrig vissnar. Även om du vore på gränsen att bli fördömd, även om du hade en fot i helvetet, även om du hade sålt din själ till djävulen, och även om du vore en heretiker, envis som den Onde själv, förr eller senare kommer du att få omvändelsens nåd och rädda din själ – om, och märk väl vad jag säger – om du ber den Heliga Rosenkransen innerligt varje dag intill din död med intentionen att få hjärtats vishet enligt den uppenbarade sanningen och få uppriktig ånger och förlåtelse för dina synder.”

Oktober – Rosenkransens Månad

Alla katoliker är vana vid att maj månad – blommornas månad – är vigd till Guds Moder. Kyrkan har också velat helga ytterligare en månad, oktober – fruktens och skördens månad – till Guds och vår Moder. I maj tackar vi Gud för helighetens skönhet i Maria och under oktober tackar vi för helighetens frukter i Maria och i alla dem som vill vara hennes sanna barn.

Två präster var initiativtagarna till att viga hela oktober för Rosenkransen: spanjoren, S:t Giuseppe Peralta S.J. (1864-1929, 2 maj) och P. Giuseppe M. Moran. Mycket snart anammades detta av många troende och biskoparna var inte sena att samtycka till denna devotion. Den Salige Pius IX gav år 1868 sitt apostoliska samtycke och välsignelse till vigningen av oktober som *Rosenkransmånaden*, vilken senare skulle utbredas för hela Kyrkan av Leo XIII (1873-1903).

Rosenkransens Betydelse för några av Kyrkans barn

S:ta Katarina av Siena (1347-1380, 29 apr.) bad varje dag flera gånger Rosenkransens femton mysterier. Enligt henne själv omvände hon många själar med denna sin Rosenkransbön och ledde dem till att bikta sig och göra bot.

S:t Filippo Neri (1515-1595, 26 maj) ansåg inte att ens dag var välbehaglig inför Gud om man inte hade bett Rosenkransens alla femton dekader.

S:t Franciskus av Sales (1567-1622, 24 jan., kyrkolärare) bad även han Rosenkransens femton dekader varje dag under en timma.

S:t Petrus Clavér (1580-1654, 9 sept.) delade ut mer än 9000 rosenkransar till de slavar bland vilka han missionerade.

S:t Alfons Maria de' Liguori (1696-1787, 1 aug.) avlade ett privat löfte att varje dag be Rosenkransens femton mysterier. Han sa till sin medbroder, som skötte honom vid sjukbädden: *"Rosenkransbönen kan vara avgörande för min eviga frälsning."*

S:t Johannes Berchmans (1599-1621, 26 nov.). På sin dödsbädd ville han ha tre saker: Krucifixet, Rosenkransen och Regeln. Han förklarade: *"Dessa tre saker är vad jag har älskat mest i denna värld och med dessa dör jag gärna."*

S:t Paulus av Korset (1694-1775, 19 okt., Passionistordens grundare) sade: *"Rosenkransen måste man be med stor vördnad, eftersom det är den Heliga Jungfrun man talar med"*. Han lämnade aldrig sin rosenkrans och på sin dödsbädd bad han fortfarande Rosenkransbönen. Den medbroder som hjälpte den Helige Paulus när han låg på sitt yttersta sade: *"Ser ni inte att ni är alldeles slut. Bry er inte om att trötta ut er med Rosenkransbönen."* Helgonet svarade: *"Jag vill be Rosenkransen så länge jag lever och om jag inte kan be den med munnen, så ska jag be den med hjärtat."*

S:t Giuseppe Cafasso (1811-1860, 23 juni, han var S:t Johannes Boscos andlige vägledare i över 20 år) berättade att han en tidig morgon gick ut i Torino. Då träffade han en gammal kvinna och frågade henne: *"Varför är ni ute så här tidigt på morgonen?"* Hon svarade: *"För att rengöra gatorna."* Han frågade förbluffad: *"Vad"*

betyder det?” Hon svarade: *”I natt var det fest här och många synder har begåtts. Därför går jag nu på gatorna för att rena dem från synder genom att be Rosenkransen”*.

Påven, den Salige Pius IX (1846-1878) kallade Rosenkransbönen för *”Vatikanens dyrbaraste skatt”*.

Påven Pius XI (1922-39) bad en fransk biskop att uppmana sina präster att dagligen be Rosenkransen: *”Berätta för dem att påven ber Rosenkransen varje dag. Om påven inte har bett Rosenkransen, så är hans dagsgärning inte slut.”* Han avslutade denna uppmaning till biskopen med att tala om för honom att han dagen innan hade haft en mycket arbetsam dag och kom in till sitt rum efter klockan elva på kvällen. Påven berättade att han kände sig helt slut och han hade inte bett Rosenkransen ännu. Men han sa till sig själv: *”Om påven inte ber Rosenkransen är det en påve som inte ber!”* Genast knäböjde Pius XI och slutförde sin dagliga gärning med Rosenkransbönen.

S:t Pio av Pietrelcina, (1887-1968, 23 sept.), bad Rosenkransen cirka hundra gånger per dag. En läkare på besök påpekade att han hade hört att Pater Pio bad så många Rosenkransar men att detta måste vara omöjligt. När skulle man hinna med det? Pater Pio svarade: *”Och vad använder man natten till då, om inte att be!”*

Pater Pio startade, förutom sina kända Bönegrupper år 1947 den s.k. *Vita Armén* (L'Armata Bianca). Det är små ”bönenästen” av barn som i Fatimas anda besvarade Guds Moders inbjudan att just barn skulle be Rosenkransen och viga sig till hennes Obefläckade Hjärta för att världen skulle få fred och försoning. Pater Pio själv var mycket medveten om just betydelsen av barns bön: *”Det är barn som kommer rädda världen!”* Dessa bönenästen kan vem som helst starta och var som helst. Det går ut på att man, åtminstone en gång i månaden, samlar barn, ber Rosenkransen och talar med barnen om varför bön och deras små offer är så viktiga. Man gör också ett enkelt, men högtidligt sätt, en vigning av barnen till Guds Moders Hjärta. Lämpligen låter man barnen smycka Mariastatyn eller –bilden om man är i kyrkan eller ordna med ett Mariaaltare där man befinner sig. När Pater Pio en gång blev tillfrågad av sin guardian (klostrets föreståndare) varför han bad Rosenkransen så ivrigt både dag och natt, ja, nästan enbart bad Rosenkransen, svarade helgonet: *”Om den*

Helige Jungfrun uppenbarade sig i Lourdes och i Fatima och på det varmaste anbefallde Rosenkransbönen, var det då inte av någon särskild orsak hon gjorde det? Om Maria nu vill att vi troget ber Rosenkransen betyder det inte att den har en mycket särskild betydelse för oss och för vår tid?”

En av visionärerna från Fatima, Syster Lucia (1907-2005) förklarade bl.a. följande om Rosenkransen: *”Eftersom den Allraheligaste Jungfrun har gett Rosenkransen en så stor betydelse finns det ingen materiell eller andlig, nationell eller internationell svårighet som inte kan lösas genom att be Rosenkransbönen och våra offer... Dagens svårigheter i världen är utan tvekan resultatet av att människor ber så lite. Det är på grund av människors förvirring idag som Guds Moder har insisterat så kraftfullt att vi ska be Rosenkransen... Om alla dagligen bad Rosenkransen så skulle Guds Moder utverka mirakler och underverk för oss och hela mänskligheten.”*

Löften till Dem som ber Rosenkransen

Uppenbarade av Guds Moder enligt dominikanen, den Salige Alain de la Roche (1428-1475). Dessa Löften är jämte *Jesu Heliga Hjärtas Löften* spridda i hela den katolska världen och vi bör ta dem på största allvar.

1. ”Den som troget tjänar mig genom att be Rosenkransen ska få ta emot uppenbar nåd.
2. Jag lovar mitt särskilda beskydd och den största nåd åt alla dem som kommer att be Rosenkransen.
3. Rosenkransen är ett mäktigt beskydd mot helvetet, den förintar lasterna, försvagar synden och övervinner villoläror.
4. Dygderna och goda gärningar kommer att blomstra: Rosenkransbönen kommer att föra med sig överflödande nåd från Gud för själarna. Den kommer att befria människors hjärtan från kärleken till denna världen och dess fåfängligheter, och lyfta dem upp till att längta efter den eviga härligheten. Om bara själarna ville förstå hur Rosenkransen helgar dem!
5. Den själ som åkallar mig genom Rosenkransbönen ska inte gå under.
6. Den som ber Rosenkransen med vördnad, som mediterar över de heliga mysterierna som den innehåller, ska aldrig slås ned i livet av

olyckor. Gud ska inte straffa honom eller henne i sin rättvisa, han eller hon ska inte förgås genom en plötslig död. Den som lever i Guds nåd ska bli bevarad i den och bli värdig det eviga livet.

7. Den som har en sann kärlek och devotion till Rosenkransen ska inte dö utan Kyrkans Sakrament.

8. Den som är trogen med att be Rosenkransbönen kommer att under sitt liv och vid sin dödsstund få Guds Ljus och Hans nåds fullhet: Vid dödsstunden kommer han eller hon att få ta del av helgonens förtjänster.

9. Jag ska befria dem som har varit trogna Rosenkransen från Skärselden.

10. De som varit trogna Rosenkransbönen kommer att förtjäna en högre grad av ära i Himmelen.

11. Du kommer att få allt du ber mig om genom Rosenkransbönen.

12. Alla de som sprider Rosenkransbönen ska jag hjälpa i alla deras behov.

13. Jag har fått ett löfte från min Gudomlige Son att alla de som försvarar Rosenkransbönen kommer att ha hela den Himmelska Härskaran som förebedjare under deras liv på jorden och i deras sista timma.

14. Alla de som ber Rosenkransen är mina barn och min ende Son Jesu Kristi syskon.

15. Devotionen till min Rosenkransbön är ett stort tecken på att vara förutbestämd till det eviga livet.”

Avlat vid Rosenkransbön

Fullkomlig avlat förlänas dem som ber med innerlighet rosenkransen tillsammans i kyrkan eller i ett kapell, i familjen, i klosterkommunitet, eller i annan samling.

Avlaten är däremot partiell när man ber den privat.

För att få del av avlaten krävs att man åtminstone ber en tredjedel utan uppehåll (d.v.s. fem dekader), vid gemensam bön ska de s.k. mysterierna läsas upp högt för alla, och till sist, både vid gemensam och enskild bön ska man mediterar över mysteriernas innehåll (Ench. Ind. nr. 17).

Förutsättningen för åtnjutandet av avlaten – både fullkomlig och partiell är densamma som för all avlat, d.v.s. att man inte får ha några

allvarliga synder på sitt samvete och att man ska be någon bön enligt den Helige Faderns intentioner.

Se även häftet: *"Hur man ber Rosenkransen"*

Den Birgittinska Rosenkransen

Bes som alternativ till den s.k. Dominikanska Rosenkransen

Ur Beringer, *Indulgentiarum natura et usus earum*, vol. I, sid. 360 ss.

Enligt den Heliga Birgitta levde Guds Moder 63 år på jorden. Birgitta fick tillstånd av påven, den Salige Urban V (1362-1370) att sprida denna form av rosenkransen som består av sex dekader istället för den vanliga rosenkransens fem dekader.

Den s.k. Birgittinska Rosenkransen var under århundraden nästan lika vanlig som den s.k. Dominikanska Rosenkransen (den vi vanligtvis ber idag).

Den som betraktar Mariastatyn i Lourdesgrottan kan tydligt se att den Obefläckade Jungfrun bär en Birgittinsk Rosenkrans i sin hand.

Denna rosenkrans eller krona fick stor spridning tack vare ett mirakel. Den Heliga Birgitta rörde vid en sjuk person med sin välsignade rosenkrans, som hon nyss fått tillstånd att sprida. Den sjuke, som var desperat, blev genast frisk.

Flera påvar har under seklernas gång berikat den Birgittinska Rosenkransen med avlat, vilka senast i ett s.k. Breve bekräftades och sammanfattades av Benediktus XIV (1740-1758) den 15 jan. 1743.

Den s.k. pendangen (i vilken krucifixet och de extra fem kulorna hänger), med vilken man vanligtvis inleder rosenkransen, kommer från den Birgittinska och har egentligen ingenting med den Dominikanska att göra. Pendangens böner – de extra tre Var hälsad Maria – är endast för att komplettera den Birgittinska Rosenkransens sex dekader för Marias 63 år på jorden.

I den Birgittinska Rosenkransen ber man sammanlagt 7 Fader vår till ära för Marie Sju Smärtor och 63 Var hälsad Maria för att ära Guds Moders levnadsår på jorden (i den Franciskanska Kronan hedrar man däremot Marias 72 år).

I den Birgittinska Rosenkransen mediterar man över de mysterier eller hemligheter som passar för dagen (enligt den vanliga rosenkransen). Det mysterium som läggs till i den Birgittinska Rosenkransen är

följande (Ljusets hemligheter fanns inte förrän Salige Johannes Paulus II tillade dessa mysterier och finns följaktligen inte i den Birgittinska Rosenkransen.):

I de **Glädjerika hemligheterna** är den första hemligheten: Marie Obefläckade Avlelse (Maria är befriad från arvsynnen redan från första ögonblicket av hennes tillblivelse).

I de **Smärtfyllda hemligheterna** är den sjätte hemligheten: Marias sorg och smärta när Jesu döda kropp läggs i hennes armar efter att ha tagits ner från Korset.

I de **Ärorika hemligheterna** ber man den sjätte hemligheten för att ära Marias beskydd och hennes roll som all nåds förmedlare.

Inled varje dekad med Trosbekännelsen (för att ära Maria som Gud Faders främsta dotter och för hennes innerliga trosliv) samt Fader vår, som i den vanliga Rosenkransbönen.

Man ber inte Ära vare Fadern efter varje dekad eftersom Trosbekännelsen ersätter doxologin. Däremot kan man be Fatimabönen om man så vill.

På pendangen: Efter sex dekader ber man ytterligare 1 Fader vår för att komplettera de 7 Fader vår för att ära Guds Moders Sju Sorger samt 3 Var hälsad Maria för att komplettera de 63 Var hälsad-bönerna för att ära de 63 år Guds Moder levde på jorden ända till upptagningen i Himmelen (som vi firar den 15 augusti) enligt Heliga Birgitta.

Glöm inte att alltid avsluta rosenkransbönen (oavsett om det är den s.k. Dominikanska eller den Birgittinska) med att be enligt den Helige Faderns intentioner för Kyrkans väl och åtnjutandet av avlaten.

Den Franciskanska Kronan

Eller:

Den Serafiska Rosenkransen

Bes som alternativ till den s.k. Dominikanska Rosenkransen

Med den Franciskanska Kronan – sju dekader - kan man också be Jesu Heliga Törnekronas Rosenkrans.

En av de mest uppskattade rosenkransböner i den Katolska Kyrkan är Den Saliga Jungfru Marias Sju Glädjeämnens Rosenkrans, Den Franciskanska Rosenkransen, eller som den vanligtvis kallas, Den Franciskanska Kronan.

Den Salige Marco av Montegalloy (1425-1496, 19 mars) var ivrig att sprida historien bakom denna böneform. Det uppskattade verket *Stellarium coronae benedictae Virginis Mariae in laudem eius* (utgivet i Argentiane 1506) av Perbalto de Temeswar (+1504) hjälpte till att sprida historien. Den berömde irländske franciskanske historikern P. Luke Wadding (1588-1657) ansåg att alla vittnesmål om bakgrunden till den Franciskanska Kronan var tillförlitliga och återgav den i sitt verk i åtta delar *Annales Minorum* (1625-1654).

År 1213 grundade den Helige Franciskus av Assisi ett kloster i Cesi, Portaria, utanför Terni. Klostret kallas för Eremitriet vid Casa de Terni (it. Eremita di Cesi eller Eremo di Portaria). I detta kloster bodde även den Helige Bernardino av Siena (1380-1444, 20 maj) från år 1420 och det är han som bestämde klostrets struktur så som det ser ut än idag. Den 17 januari 1867 tvingades bröderna lämna klostret då staten drog in all kyrklig egendom (Pepoli dekretet 1860). Det var i detta kloster som den Franciskanska Kronan uppenbarades av Guds Moder år 1422 till novisen Broder Giacomo delle Corone från Portaria, Den Helige Bernardino var helt övertygad om visionens äkthet och spred denna bönekrona till alla som ville följa hans reform av Franciskanorden. Helgonet började också bära kronan med sju dekader på dräktens rep. Den Helige Giovanni da Capestrano (1386-1456, 23 okt.) uppmuntrade även han bröderna att be denna form av Rosenkransen och att buga sig när Jesu Namn nämndes i bönen.

Giacomo var en ung man som hade för vana att binda en krona av ängsblommor till den Mariastaty som fanns i hans församlingskyrka. Den unge mannen beslöt sig för att bli franciskan. Efter det att han hade inträtt, och på grund av den dagliga rutinen i klostret, hade han dessvärre inte tid längre att samla och binda en blomsterkrans som sin personliga hyllning till Maria. Detta gjorde honom mycket bedrövad. En kväll, då han var frestad att lämna klostret, fick han en vision av den Heliga Jungfrun. Guds Moder uppmuntrade honom i hans kallelse genom att påminna honom om glädjen i den franciskanska spiritualiteten. Hon undervisade honom i hur man skall hålla ut i sin kallelse genom den dagliga meditationen av de glädjefyllda händelserna i hennes liv. I stället för en krans av blommor, bad Guds Moder honom att istället binda en krans av böner: ”*Jag ska undervisa dig om hur du ska byta ut din fromma sed att ge mig blommor till en*

annan sed, som är mycket mer välbehaglig för mig och än mer förtjänstfull för din själ. Istället för blommorna, som snart vissnar och som inte alltid finns till hands, ska du binda en krans av böner som alltid kommer att vara väldoftande och som alltid är tillgängliga.” Guds Moder förklarade sedan för brodern vilka Mysterier i hennes liv som han skulle tacka Gud för och avslutade visionen med följande löfte: *”Om du ber denna rosenkrans, som jag nu har lärt dig, kan du vara säker på att du ger mig den vackraste tänkbara kronan och du förtjänar därmed oändliga nådegåvor.”*

Så fort visionen av Guds Moder avslutats började brodern be så som hon hade lärt honom. Novismästaren råkade komma förbi och såg brodern be samtidigt som han såg en ängel som höll på att binda en underskön krans av rosor. Efter var tionde ros såg han ängeln binda in en gyllene lilja. Novismästaren stod helt stilla och såg på tills Broder Giacomo bett färdigt – och ängeln samtidigt bundit färdigt kransen. När andakten var slut satte ängeln kransen på novisens huvud. Det tog inte lång tid förrän flera av bröderna i klostret började att be just på detta sätt vilket senare spred sig till hela Orden.

Enligt en uppenbarelse till den Helige Jacomo delle Marche (1394-1476, 28 nov.) tillägger man två Var hälsad Maria för att ära Guds Moders 72 åriga liv på jorden. Vissa franciskanska historiker anser att dessa två extra Aven inte slog igenom förrän på 1600-talet.

Den Franciskanska Kronan godkändes av Leo X den 14 september 1517 och han berikade den med fullständig avlat. Detta bekräftades av påvarna Paulus V 1608, Salige Pius IX 29 augusti 1864, Leo XIII 7 september 1901 och den Helige Pius X 1906, vilket gjorde den Franciskanska Kronan till den mest berikade avlatsbönen för medlemmar i de Franciskanska Ordnarna (dvs. Bröderna, Klarissorna och Sekularorden).

År 1968 tog Paulus VI bort alla föregångares beviljande av avlat och den avlat som nu gäller för den Franciskanska Kronan är förknippad med att man ber med en välsignad rosenkrans. Detta gäller numera för alla s.k. devotionalier (=bruksföremål för devotion, ex. rosenkransar, skapular, medaljer, krucifix etc.).

Själva bönekronan, den s.k. Franciskanska Kronan, kan man köpa i S:t Maximilians Bok- och Presentbutik i S:t Franciskus katolska kyrka i Jönköping.

Pater Wadding återger sexton mirakler som rapporterats från det att Kronan funnits till och som fått ett erkännande inom Franciskanorden. Här återges två av dessa.

Nära Assisi levde en broder, känd under namnet Br. Jakob av Kronan på grund av att han propagerade för Kronan för alla han mötte. Så snart ett problem dök upp för Br. Jakob sökte han alltid Guds hjälp genom att be om Marias förbön genom Kronan. När Napoleons trupper närmade sig den lilla staden Borgo San Sepolcro ville invånarna förstöra den franciskanska kyrkan med klostret för att inte fienden skulle kunna använda sig av dessa byggnader. Br. Jakob vände sig till Senaten i Florens, som var ansvarig för försvaret och bad dem vänta tills han bett Kronan. Detta resulterade i att fienden gav sig av och klostret räddades.

Pater Wadding citerade också ett vittnesmål från den Salige Bernhard av Feltre (1439-1495). En broder var van att gömma sig i ett mörkt hörn i klosterkyrkan i Verona. Där bad han Kronan i all avskildhet. En medbroder smög sig en dag in i kyrkan för att se vad den andre brodern egentligen hade för sig. Till hans stora förvåning såg han den bedjande brodern omgiven av änglar som satte samman en gyllene krans av rosor och liljor till Guds Moder. En blomma för varje bön.

Hur man ber den Franciskanska Kronan

Inled med Trosbekännelsen och börja sedan direkt med Hemligheterna (som vanligt: Fader Vår, tio Var hälsad Maria, ett Ära vare Fadern samt Fatimabönen).

Mysterierna i Den Franciskanska Kronan:

1. **Herrens Bebådelse:** vi ber om att få efterlikna henne i det ödmjuka offret av oss själva för att endast leva i Guds Vilja.
2. **Maria besöker Elisabeth** som hälsar henne som Guds Moder: vi ber om nåden att få Marias ödmjukhet i det hon inser sin litenhet och ger Gud all ära.
3. **Maria föder Jesus** utan smärta eller att bryta sin jungfrulighet: vi ber om nåden att uppriktigt älska kyskheten, fattigdomen och om ett enkelt och anspråkslöst liv.

4. **De vise männens tillbedjan:** vi ber om nåden att efterfölja deras exempel och vid varje mottagande av den Heliga Kommunionen ge Jesus guld i form av vår kärlek, rökelse i form av vår bön och myrra i form av våra dagliga offer.

5. **Jesu återfinnande i templet:** vi ber om nåden att alltid söka Jesus, och genom Maria finna Herren när vi förlorat Honom genom synd och otrohet. Vi ber också om kärlek till Guds Ord.

6. **Marias glädje vid mötet med sin uppståndne Son:** vi ber om nåden att uppstå från allt som skiljer oss från Gud.

7. **Marie upptagning i Himmelen och kröning** som Drottning som den första av de frälsta: vi ber om nåden att få leva vigda till henne som hennes barn och tillhörighet, så att vi efter denna jordiska exil blir erkända som hennes söner och döttrar.

Tillsammans utgör de 70 Var hälsad Maria.

Man ber nu ytterligare två *Var hälsad Maria* till ära för hennes 72 år på jorden.

Be även *Fader vår*, *Var hälsad Maria* och *Ära vare Fadern* enligt den Helige Faderns intentioner.

Man kan avsluta den Franciskanska Kronan med följande bön:

Helige Franciskus' Hälsning till Jungfru Maria

Var hälsad, Härskarinna, Heliga Drottning, Guds Heliga Moder Maria, du Jungfru som gjordes till kyrka och utvaldes av den Helige Fadern i Himmelen, du som Han invigde tillsammans med sin Helige och älskade Son och den Helige Ande, Hjälparen, du som varit och är fullheten av all nåd och allt gott.

Var hälsad, du Hans palats; Var hälsad, Hans tabernakel;

Var hälsad, Hans hem. Var hälsad, Hans klädnad; Var hälsad, du Hans tjänarinna; Var hälsad, du Hans Moder.

Och var hälsade alla ni heliga dygder, ni som genom den Helige Andes nåd och upplysning blir ingjutna i de troendes hjärtan för att ni förvandlar de otrogna till trofasta Guds tjänare.

Ave Maria Publikationer